

POSTANOWIENIE

20 maja 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Maciej Kowalski

na posiedzeniu niejawnym 20 maja 2025 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa G. B. i M. B.
przeciwko Bankowi spółce akcyjnej w W.
o zapłatę i ustalenie,
na skutek skargi kasacyjnej Banku spółki akcyjnej w W.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Białymstoku
z 17 stycznia 2024 r., I ACa 1648/22,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od Banku spółki akcyjnej w W. na rzecz M. B. i G. B. po 2700 (dwa tysiące siedemset) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia niniejszego orzeczenia Bankowi w W. do dnia zapłaty.**

UZASADNIENIE

W skardze kasacyjnej wywiedzionej od wyroku Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z 17 stycznia 2024 r. pozwany Bank spółka akcyjna w W. wniósł o przyjęcie skargi do rozpoznania wskazując, że istnieje potrzeba wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości i wywołujących rozbieżności w praktyce

sądów powszechnych związana z zastosowaniem art. 56 k.c. oraz art. 65 § 2 k.c. w zw. z art. 385¹ § 1 i 2 k.c. oraz 385² k.c. w zw. z art. 6 ust. 1 dyrektywy Rady 93/13/EWG z 5 kwietnia 1993 r. w sprawach nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich (dalej: „dyrektywa 93/13”) w zw. art. 7 ust. 1 dyrektywy 93/13 w zw. z art. 288 TFUE oraz art. 2 i 54 Traktatu akcesyjnego w zw. z art. 2 i 9 Konstytucji w zw. z art. 87 ust. 1 Konstytucji.

Powodowie wniesli o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Powołanie się na potrzebę wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.) wymaga wykazania, że określony przepis prawa, mimo że budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje wyraźnie wskazane przez skarżącego rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych, które należy przytoczyć (zob. m.in. postanowienia SN: z 8 marca 2007 r., II CSK 84/07; z 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08; z 13 października 2023, I CSK 2890/23; z 30 listopada 2023 r., I CSK 5560/22, i z 21 grudnia 2023 r., I CSK 3439/23). Konieczne jest opisanie tych wątpliwości lub rozbieżności, wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, a także przedstawienie własnej propozycji interpretacyjnej (zob. np. postanowienia SN: z 8 lipca 2009 r., I CSK 111/09; z 9 listopada 2023 r., I CSK 6588/22).

Jak wyjaśnił Sąd Najwyższy w postanowieniu z 20 września 2023 r., I CSK 5136/22, potrzeba, o której mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. oznacza, że określony przepis, istotny z punktu widzenia podstawy prawnej zaskarżonego orzeczenia, może być rozumiany na różne sposoby, a orzecznictwo i nauka prawa albo nie wypracowały w tym przedmiocie żadnego poglądu, albo prezentują rozbieżne

stanowiska. W konsekwencji przyjąć należy, że nie istnieje potrzeba wykładni przepisów prawa, podobnie jak nie występuje w sprawie istotne zagadnienie prawne, jeżeli Sąd Najwyższy co do podnoszonych kwestii wyraził już swój pogląd we wcześniejszym orzecznictwie, a nie zachodzą okoliczności uzasadniające zmianę przyjętego stanowiska (zob. m.in. postanowienia SN: z 23 kwietnia 2015 r., I CSK 691/14; z 30 listopada 2023 r., I CSK 6472/22).

Wywody skarżącego nie czynią zadość wskazanym wymaganiom. Powołanie w skardze kasacyjnej kilku przepisów, które wymagają wykładni wiąże się z obowiązkiem przedstawienia stosownej argumentacji jurydycznej odrębnej dla każdego z nich. Nie jest zatem wystarczające – jak w przypadku skargi kasacyjnej pozwanego banku - sporządzenie wspólnego uzasadnienia dla wszystkich wskazanych przepisów (zob. postanowienie SN z 22 maja 2024 r., I CSK 786/24).

Tym samym pozwany nie wyjaśnił jaki konkretny przepis prawa, zastosowany w badanej sprawie, jest przedmiotem rozbieżnej wykładni w orzecznictwie sądów powszechnych i na czym rozbieżność ta polega.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego nie budzi natomiast wątpliwości, że podstawa przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. ma za przedmiot analizę konkretnych przepisów i do tego się ogranicza, a więc nie polega na jednoczesnej wykładni kilku przepisów i poszukiwaniu na tej podstawie określonej normy prawnej (zob. np.: postanowienie SN z 7 czerwca 2023 r., I CSK 787/23).

Ponadto zauważyć należy, że powołane przez skarżącego przepisy były już przedmiotem wypowiedzi Sądu Najwyższego. W orzecznictwie wyjaśniono, że mimo iż przepisy dyrektywy 93/13 co do zasady nie mają zastosowania do umów, które zostały zawarte przed dniem wejścia państwa członkowskiego do UE, co nie oznacza, że kontekst unijny jest całkowicie pozbawiony znaczenia. Należy bowiem uwzględnić, że ustawa z dnia 2 marca 2000 r. o ochronie niektórych praw konsumentów oraz o odpowiedzialności za szkodę, wyrządzoną przez produkt niebezpieczny, która wprowadziła do kodeksu cywilnego obowiązującą obecnie – z drobnymi późniejszymi zmianami - regulację dotyczącą wzorców umów i kontroli niedozwolonych postanowień umownych (w tym art. 385¹ § 1 k.c.), miała na celu m.in. przedakcesyjną transpozycję dyrektywy 93/13. W związku z tym,

dążąc do zapewnienia jednolitości wykładni istotnych w niniejszej sprawie przepisów kodeksu cywilnego w czasie ich obowiązywania przed akcesją i po akcesji, a także mając na względzie zobowiązanie, wynikające z art. 68 Układu Europejskiego, ustanawiającego stowarzyszenie między Rzeczpospolitą Polską a Wspólnotami Europejskimi i ich Państwami Członkowskimi, sporządzonego w Brukseli dnia 16 grudnia 1991 r. oraz zobowiązanie do prowadzenia negocjacji akcesyjnych w dobrej wierze, należy kierować się przy tej wykładni wskazówkami wynikającymi z prawa unijnego oraz orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (zob. wyrok SN z 14 lipca 2017 r. II CSK 803/16, i postanowienie SN z 27 września 2024 r., I CSK 4295/23).

Niezbędne jest także przywołanie uchwały całej Izby Cywilnej Sądu Najwyższego z 25 kwietnia 2024 r., III CZP 25/22 (OSNC 2024, nr 12, poz. 118), w której przyjęto, że w razie uznania, iż postanowienie umowy kredytu indeksowanego lub denominowanego odnoszące się do sposobu określania kursu waluty obcej stanowi niedozwolone postanowienie umowne i nie jest wiążące, w obowiązującym stanie prawnym nie można przyjąć, że miejsce tego postanowienia zajmuje inny sposób określenia kursu waluty obcej wynikający z przepisów prawa lub zwyczajów oraz stwierdził, że w razie niemożliwości ustalenia wiążącego strony kursu waluty obcej w umowie kredytu indeksowanego lub denominowanego umowa nie wiąże także w pozostałym zakresie.

Według art. 87 § 1 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (dalej: „ustawa o SN”) uchwała składu całej Izby, z chwilą jej podjęcia, uzyskuje moc zasady prawnej, co oznacza, że wiąże inne składy Sądu Najwyższego (zob. art. 87 ustawy o SN). Odstąpienie od zasady prawnej przyjętej przez skład całej Izby Sądu Najwyższego jest możliwe tylko przez wydanie kolejnej uchwały w analogicznym składzie (zob. art. 88 § 2 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym).

Uzupełniając wskazać należy, że zasadność dokonania wykładni przywołanych przez skarżącego przepisów była już przedmiotem oceny Sądu Najwyższego, który m.in. w postanowieniu z 21 sierpnia 2024 r., I CSK 1531/24, odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W sprawie nie zachodzi także nieważność postępowania, którą Sąd Najwyższy bierze pod rozwagę - w granicach zaskarżenia - z urzędu (art. 398¹³ § 1 k.p.c.).

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1, 1¹ i 3 w zw. z art. 108 § 1 w zw. z art. 398²¹ w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. przy uwzględnieniu § 2 pkt 7 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 oraz § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.

Maciej Kowalski

(a.z.)

[SOP]